

Test: Pentax Auto 110

SLR-system i lommeformat

Pentax har lavet det hidtil mindste, fuldautomatiske spejlreflekskamera med udskiftelig optik. Det fotograferer med pocket 110-kassettefilm, og har bl.a. el-flash, winder, tele og vidvinkel som tilbehør.

Af Finn Nesgaard

Test

Der er næppe tvivl om, at det nye Pentax-system vil blive mødt med den allerstørste opmærksomhed fra fotointeresserede over hele verden, for dette er virkelig noget helt i særklasse, noget som selv manden, der har alt, aldrig tidligere har kunnet anskaffe.

Pentax Auto 110-systemet er simpelthen det mindste, sødeste, lækreste og mest tuttenyttede spejlreflekssystem, der nogensinde er set. Og samtidig er vægten holdt helt i bund.

Forestil dig en normaloptik, der vejer 13 gram. Et komplet, fuldautomatisk spejlreflekskamera på 172 gram. Og en filmwinder på 160 gram - inklusive batterier. Jeg får brug for en ny og bedre papirvægt herefterdags!

Sådan fungerer kameraet

Selve kamerahuset er så lille, at det kan være svært at få hold på, indtil man har vænnet sig til det. Ikke mindst når man som jeg er brillebærer og i øvrigt kun kan lukke højre øje alene. Så kommer filmfremtræksarmen og brillerne meget let i karambolage med hinanden.

Men lad os glemme denne skavank, og kigge ud gennem søgeren. Den er fantastisk. Man står med et lillebitte kamera mellem hænderne, og har et stort, klart søgerbillede. Som i et rigtigt 24×36 spejlreflekskamera.

Det eneste, der adskiller søgeren fra de store kameraers, er, at denne er simpel og overkommelig. Ikke noget kæmparsenal af lyssignaler og talrækker. Bare et rent matskivefelt med en vandret snitbilledmåler i midten. Og nede i højre hjørne en indskæring med en gul og en grøn lysdiode, som aktiveres, når udløserknappen trykkes let ned. Grønt signal ved lukkertider over 1/30 sekund og gult signal ved tider længere end 1/30 sekund.

Personligt finder jeg denne information tilstrækkelig ved vidvinkel-optagelser, og til nød ved optagelser med normaloptik. Men ved brug af tele burde lyssignalet skifte ved f.eks. 1/125 sekund, fordi rystelser er langt mere kritiske ved små synsvinkler (tele) end ved større.

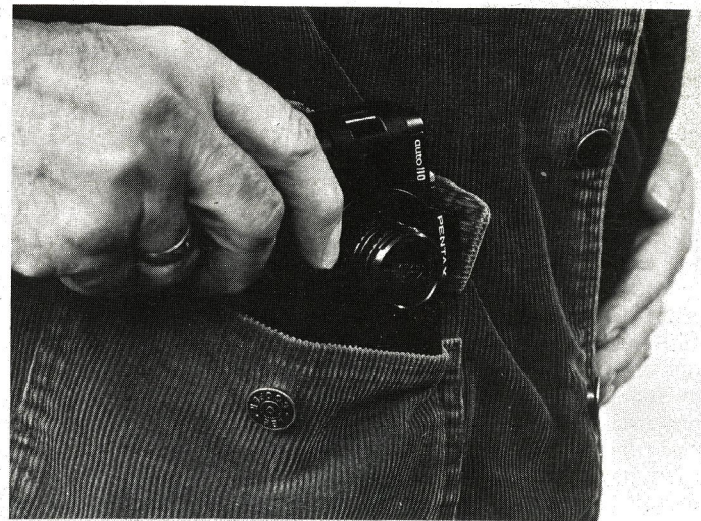
Blød udløser

Med et så lille og let kamera, som der her er tale om, er det nødvendigt, at udløseren er blød og let at trykke på. Det er Pentax 110'eren. Perfekt, perfekt.

Og spjelmækket er naturligvis nærmest umærkeligt, for spejlet er jo lillebitte, og har derfor ikke megen inert. Filmfremtrækket foregår med fremtræksarm, nøgagtig som på store kameraer, men der skal to fremtræk for hvert billede. Hvert fremtræk er på 145°.

Kombineret lukker/blænde

Lukkeren er *ikke* en spaltelukker, men en kombination af blænder og centrallukker, sådan som det allerede kendes fra bl.a. Polaroids SLR-kameraer og fra Agfas nye 24×36 søgerkameraer i Optima-serien. Også i Pentax'en styres lukker/blænden programmeret af elektronik. Ved kraftigt lys åbnes der kun til blænde 13,5, og eksponeringstiden er 1/750 sekund. Derefter bliver blændehullet gradvist større samtidig med at eksponeringstiden forlænges. Ved 1/30 sekund er man nået til fuld blændeåbning (f:2,8), og herefter er det kun lukkertiden der forandres - indtil 1/1 sekund.

Pentax Auto 110 er det eneste SLR-kamera med winder, der er så lille, at det kan stikkes i en almindelig lomme.

Pentax Auto 110 er et elektronisk kamera. Som tilbehør fås bl.a. tele og vidvinkel.

ringstiden forlænges. Ved 1/30 sekund er man nået til fuld blændeåbning (f:2,8), og herefter er det kun lukkertiden der forandres - indtil 1/1 sekund.

Lukker/blænden er placeret i kamerahuset lige bag det udskiftelige objektiv, og den står i helt åben position, når spejlet er svinget ned, sådan at man får et billede på matskiven. Samtidig dækker spejlet for filmen, så den ikke bliver belyst.

Når man trykker udløserknappen i bund, sker der følgende: 1. Lukker/blænde klapper i, så lyset holdes tilbage. 2. Spejlet svinger op, så filmen blotlægges. 3. Lukker/blænde springer op, så filmen får den rigtige mængde lys, og lukker derefter igen. 4. Spejlet svinger ned i hvileposition. 5. Lukker/blænde springer op på fuld åbning. Det hele foregår på en brøkdels af et sekund (medmindre man fotograferer på lang lukkertid).

Udskifteligt objektiv

Der findes tre forskellige

objektiver til Pentax 110: normal, tele og vidvinkel. De er alle forsynet med bajonet og afstandsindstilling, og lysstyrken er for alles vedkommende f:2,8.

Normaloptikken er på 24 mm, og den vejer som nævnt 13 gram. Afstandsindstilling til 35 cm.

Vidvinklen er på 18 mm. Den vejer 28 gram, og afstandsindstilling går til 25 cm.

Telen er på 50 mm. Den vejer 52 gram og har afstandsindstilling til 90 cm.

Som tilbehør til objektiverne fås modlysbændere, nærlinser, UV-filtre og sky-light filtre. Når man bruger nærlinserne, kan man komme ned på billedfelter, der kun er 5-6 cm brede.

Objektiverne har forskellig diameter (de er jo så små som muligt), og Pentax har derfor måttet lave tre sæt forsats. Det er en lidt dyr løsning, men i det samlede budget for Pentax Auto 110-systemet er denne »merudgift« af underordnet betydning.

Winder

Jeg har tidligere nævnt, at Pentax Auto 110 er meget lille at have mellem fingrene. Men det kan der rådes bod på, hvis man finder det generende. Som tilbehør fås nemlig en lille filmwinder, som skrues fast under kameraet. Den er udført sådan, at den sammen med kameraet bliver anatomisk rigtig at holde på, og da filmfremtræksarmen herefter ikke længere skal bruge, undgår man samtidig, at fingrene kommer i karambolage med et evt. brillestel.

Winderen strømfødes af to normale pen-light batterier på 1,5 volt. Og den gør det muligt at tage et billede hvert andet sekund. Filmfremtrækket sker i det øjeblik, man slipper udløserknappen, og det fungerer både mellem de enkelte optagelser, og når filmen skal spoles frem til første optagelse og spoles ud efter sidste.

Elektronflash

Når det gule advarselssignal tændes i søgeren, skal man enten sørge for kamerastøtte (stativ f.eks.), eller montere en elektronflash på kameraet. Eller rettere *elektronflashen*, for man kan kun bruge en specielt konstrueret model, der hedder Pentax AF 130 P. Den vejer 146 gram inklusive batterier og har et ledetal på 13 ved 100 asa.

Eksposeringen er fuldautomatisk, takket være en computerautomatik, som slukker lyset, når motivet er korrekt eksponeret. Desværre er der ikke tale om en thyristorautomatik, så man må vente ca. 10 sekunder mellem hvert skud, hvad enten der er tale om nære eller fjerne motiver. Ærgerligt, når man ellers er udstyret med et hurtigt motorkamera.

Flashens arbejdsområde er rimelig, idet automatikken dækker området fra 0,8 til 4,6 meter, både når man bruger 100 asa film og 400 asa film. Dette skyldes, at blændeåbningen automatisk sættes til f;2,8 ved 100 asa og f;5,6 ved 400 asa. De hurtige film giver derfor ikke større flashrækkevidde, men mere skarphedsdybde.

Billedkvaliteten

Det altafgørende for Pentax Auto 110 systemets succes er uden tvivl billedkvaliteten.

På det område har jeg dels nogle gamle erfaringer med

Så flot er billedkvaliteten, trods det lille pocket-format.

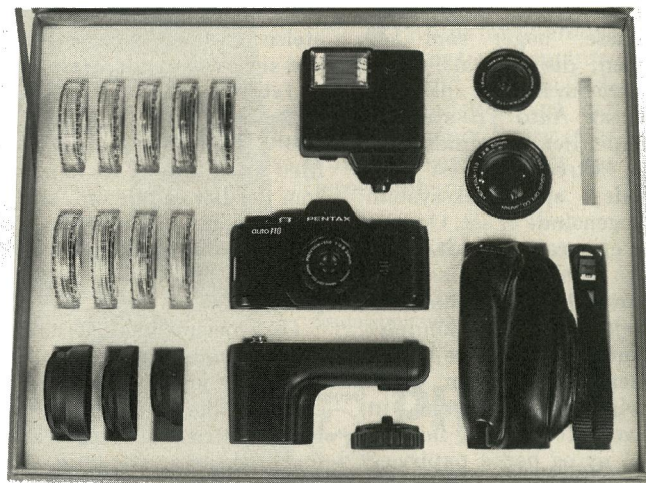
Den kombinerede lukker/blænde sidder i kameraet, lige bag objektivbajonetten.

diafilm, dels nogle splinternye med sorthvidfilm og 18x24 cm forstørrelser.

For diafilmens vedkommende var det et godt kamera af andet fabrikat, der måtte holde for, og billedkvaliteten var mildt sagt overraskende. Jeg vil påstå, at ingen mennesker på denne jord kan være utilfreds med den billedkvalitet, jeg opnåede både ved 1 eller 2 meters billedbredde. Joh - pocketformatet er såmænd godt nok.

De helt aktuelle erfaringer med den sorthvide Kodak Verichrome pan-film, fremkaldt i almindelig Kodak D-76 viste, at man selvfølgelig kunne se flere korn end i et tilsvarende 24x36 billede. Men forskellen er ikke særlig generende, og jeg tør i høj grad den skyldes det forstørrelsesudstyr, der blev brugt. Ved udstyr af mere jævn kvalitet, ville forskellen syne mindre.

Det væsentlige, når det gælder Pentax Auto 110, er at negativterne bliver pivskarpe al-

Her ses det samlede Pentax Auto 110 udstyr. Til venstre nærlinser, filtre og modlysblændere. I midten blitz, kamera og winder. Til højre vidvinkel, tele, etuier, håndledsrem med videre. Udstyret kan købes samlet for 4.275,- kroner.

lerede ved beskeden nedblænding, og at man med det lille kameraudstyr får mulighed for at fange nogle andre, ofte mere spontane motiver end med et »stort, klodset« 24x36 udstyr. Det fik jeg lejlighed til at erfare i den periode, hvor jeg gik rundt med Pentax 110-udstyret i lommerne, og skød på alt fotogent.

Priser

Pentax Auto 110 koster ca. 1.600,- kroner inklusive normaloptik og etui.

De to ekstra objektiver, tele og vidvinkel koster hver ca. 485,- kroner.

Winderen koster ca. 465,- kroner. Flashen ca. 295,- kroner. Nærlinserne (5 forskellige) 105,- kroner pr. stk. Filtrene (UV og sky-light) 35,- kroner pr. stk. Og de tre gummi-modlysblændere 35,- kroner pr. stk.

Det samlede udstyr i »gaveæske« koster 4.275,- kroner, hvilket giver en besparelse på lidt over 5 % i forhold til hvis hver del købes separat.